

KAITSELIIT
KOOL

**RESERVOHVITSERI KURSUS KAITSELIIDUS
(RÜHMAÜLEM)**

Õppekava

Alu
2014

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema
30.12.2014. a käskkirjaga
nr K-0.2-4.1/14/24692V
„Reservohvitseri kursuse
Kaitseliidus
(kompaniiülem) ja
Reservohvitseri kursuse
Kaitseliidus (rühmaülem)
õppekavade kinnitamine“

RESERVOHVITSERI KURSUS KAITSELIIDUS (RÜHMAÜLEM)

Õppekava

Kava koostajad:

Aivar Pilv	kool	teadmus- ja arendusjaoskonna juhataja
------------	------	---------------------------------------

Lisaks osalesid õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertarvamuse:

Ltn Taimo Tooming	kool	sõjaväelise juhtimise õppesuuna instruktor

Sissejuhatus

Reservohvitseri kursus Kaitseliidus (rühmaülem) õppekava koostamisel on lähtunud kaitseväe Reservrühmaülemate baaskursus ajateenijatele (RRÜBKA) õppekava põhieesmärgist ning osaeesmärkidest (kinnitatud kaitseväe juhataja 23.10.2009 käskkirjaga nr 411). Õppekava sisuline osa tuleneb 2012 aasta augustis KVÜÕA-s (Enno Mõts, Aivar Tooming ja Nele Rand) ülevaatamisel olnud samanimelisest õppekavast, mille koostajateks olid Ahto Alas, Aivar Pilv ning kaasatud eksperdid Riho Ühtegi, Lauri Larm, Riina Nemvalts ja Erki Vaike.

Lisaks RRÜBKA st tulenevale on õppekava koostamisel arvestatud Kaitseliidu eripära, vajadusi, täiskasvanud õppija ning elukestva õppe olemust.

Õppekava on vormistatud vastavalt Kaitseliidus kehtestatud väljaõppe kavandamise dokumentide vormistamisnõuetele.

Õppekava sisu ja mahu alapunktis nimetatud ainekavad kehtestab kooli pealik.

Kooskõlastused:

kol Ilmar Tamm	Kaitseliidu peastaap	peastaabi ülem
kol-ltn Tarmo Laaniste	Kaitseliidu peastaap	personaliosakonna ülem
mjr Alari Saega	Kaitseliidu peastaap	väljaõppeosakonna ülem
Erik Reinhold	kool	kooli pealik

Revalveerimine

--	--	--

Kaitseliidu kool, Tallinna mnt 2, Alu alevik, 79601 Raplamaa

ÕPPEKAVA

Õppekava nimetus

Reservohvitseri kursus Kaitseliidus (rühmaülem)

Sihtgrupp

Jalaväerühma ülema ametikohale planeeritud kaitseliidu tegevliikmed.

Üldeesmärk

Kursuse eesmärk on luua kaitseliitlastele tingimused omandamiseks teadmisi ja oskusi rühmaülema ülesannete täitmiseks kriisisituatsioonis, reservteenistuses või sõjaajal, toetamiseks seeläbi organisatsioonile pandud ülesannete täitmist.

Taotletav pädevus

Kursuse läbinul on võimekus täita kaitsvates ja ründavates ning nendega kaasnevates tegevustes rühmaülema ülesandeid maakaitse lahingukompanii koosseisus.

Õpiväljundid

Õppekava läbinud kursuselane:

- Kasutab inimesekeskseid juhtimistegevusi;
- täidab rühmaülema positsiooni lähtudes rühmaülema ülesannetest ning rollist sõjaaja tingimustes;
- kavandab oma rühma tegevusi lähtudes kompaniiülema käskudest, plaanidest, skeemidest või kavatsusest läbi rühmaülema lahinguplaneerimistoimingute;
- käsib rühmale ülesanded viiepunktikäsu formaadis, kasutades maastikumudelit ning orientiire;
- lahingutegevuse planeerimisel arvestab oma üksuse tulevõimet, lahingutoetuse ja – teeninduse elementidega (laskemoona tagamine, haavatute evakuatsioon, pioneerid, kaudtuli, tankitõrje) ning vastase motolaskurroodu lahinguvõimet ja tegevusvariante oma vastutus- ja huvialas;
- juhib rühma:
 - jalgsi- ja motoriseeritud rännakul, sattumisel tulekontakti või mineeritud alale;
 - paiknemisel;
 - kaitsesse rühmitumisel;
 - rünnakul;
 - hoonestatud alal;
 - viivitus operatsioonidel.
- kavandab ja viib läbi jaodriillide õpet.

Sisu ja maht

Ained	Kaugõpe	Lähiõpe
1. Juhtimine praktikas 2	-	30
2. Lahingutegevuse juhtimise alused	19	124
3. Lahingutegevuse juhtimine	8	87

Ained		Kaugõpe	Lähiõpe
4.	Integreeritud lõpuharjutus	-	86
5.	Instruktoriõpe 2 Drill	-	21
Ained kokku:		27	348
Kursuse kogumaht:		375 akadeemilist tundi	

Läbiviimise põhimõtted

Kursus viiakse läbi kaug- ja lähiõppena.

Aineid läbitakse esitatud järjekorras, kus iga eelmine on eelduseks järgmisele ainele. Kursust on võimalik läbida moodulitena eristades neid järgmiselt:

I moodul Juhtimine praktikas 2

II moodul Lahingutegevuse juhtimise alused ja Lahingutegevuse juhtimine

III moodul instruktioriõpe 2

Moodulid on ajas kestvad ning ülekantavad samataseme väljaõppes.

Lähiõpe toimub 11. nädalavahetusel reede õhtust pühapäeva pealelõunani ja kõikide kooli sõjaväelise juhtimise õppesuuna tasemekursuste integreeritud lõpuharjutusel, mis kestab seitsmel järjestikusel ööpäeval. Kursusel osalejate arvuks on 10-24 inimest.

Aineid viiakse läbi omavahel integreeritult, lähtudes taktikaliseist situatsioonist (va Juhtimine praktikas 2 ning instruktioriõpe 2 Drill): „Jalaväekompanii kaitses“. Kõik tegevused on seotakse alati vastase ja oma üksustega tagamaks kursuslase arusaama põhimõttest: rühm ei ole lahingus üksi ning et lahingus on alati vastane. Kõik mida kasutate kulub ja saab otsa, kõik mida teed, peab teenima kõrgemat eesmärki.

Kursuse läbivateks teemadeks on kutsealane terminoloogia, raadioside kasutamine, tervis ja ohutus.

Kutsealane terminoloogia- kasutatakse läbivalt.

Raadioside- rakendub vastavasisulistel praktilisel harjutustel. Koolitajad jälgivad üldistest reeglitest kinnipidamist, kõnerežiimi, raadioside loomise põhimõtteid, raadioside kontrollimist, radiokõnelusi, tekkivaid vigu parandades.

Tervis ja ohutus- Kõikidel tegevustel juhitakse tähelepanu töökeskkonnale ja -võtetele, et hoida enda ja alluvate füüsilist ja vaimset tervist (õige riietus, töövõtted, hügieen jne).

Lisaks kasvatatakse kursuslastes kaitseväge vormi kandmise korra järgimist ning austamist.

Hindamise eesmärk kursusel on toetada kursuslase edasiminekut ehk anda tagasisidet tema arengu kohta, innustada ja suunata kursuslast sihikindlalt õppima, toetada kursuslase enesehinnangu kujunemist ning anda alus otsuse tegemiseks kursuse läbimise ja lõpetamise kohta.

Kursuslasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma soorituste kohta ja teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtivatele hinnangutele.

Õppekavale asumise nõuded

Ametikoht	vastavalt määratletud sihtgrupile
Formaalharidus	keskharidus (sh omandamisel)
Eelduskursused	NAKkl või muu samaväärse pädevuse andnud koolitus

Hoiakud	motiveeritud, aktiivne, lojaalne, aus, positiivne ellusuhtumine, valmisolek meeskonnatööks ja elukestvaks õppeks
---------	--

Vastuvõtukatsed

Katsed koosnevad kahest osast: juhtimisharjutus ja vestlus.

Vastuvõtukatsetele lubatakse aine "Juhtimine praktikas2" läbinud kaitseliitlased.

Sooritused juhtimisharjutusel annavad 50% üldpunktidest ja vestlus 50%. Hindamine on mitmeeristav (jah/ei). Iga „ja“ annab ühe punkti, „ei“ null punkti (kui hindamislehel ei ole märgitud teisiti). Hindamise aluseks on nõuetest tulenevate kriteeriumitega hindamislehed. Kursusele võetakse vastu tekkinud pingerea alusel.

I. Juhtimisharjutus

Juhtimisharjutuse eesmärk on tagada, et ROKkl(R) vastuvõetutel on piisavad rakendusoskused jao lahingutegevuse juhtimisel, et kursusel oleks võimalik keskenduda eelkõige rühmaüleva kompetentside omandamisele.

Harjutusel kandidaat demonstreerib oma rakendusoskusi jao juhtimisel kaitsel ja rünnakukäsu koostamisel ning on valmis andma põhjendatud selgitusi oma otsuste ning tegevuste kohta.

Harjutus koosneb kahest osast.

- Otsustusharjutus jao rühmitamine kaitsesse rühmaüleva käsu põhjal ja juhtimine tulekontaktis.

Kandidaadil on jagu, mille liikmeid etendavad puutokid. Kandidaat saab „rühmaüleva“ käsu kaitsepositsioonidele asumiseks. Peale käsu saamist teeb kandidaat jaoüleva lahinguplaani ja viib „jao liikmed“ positsioonidele nagu need oleksid reaalsed inimesed.

Hinnatakse: põhi-, vahetus - ja varu positsioonide asetust seoses vastase tuleku suuna, hulga, relvastuse, lahingutehnika ja peamise käitumismudeliga tulekontaktis ning tegevusi haavatutega kaitsel. Lisaks veel tulekaarti, jaosisese sidepidamise korraldust ja tule juhtimist ning otsustamist ja käsutamist situatsioonides (kontakt vastasega).

- Jaoüleva formaalse käsu koostamine rünnakuks.

Kandidaat saab rühmaüleva rünnakukäsu ja koostab sellele vastavalt formaalse jaoüleva käsu.

Hinnatakse käsupunktide olemasolu, rühmaüleva käsust arusaamist, ülesannete jaotamist jaoliikmetele,

Küsimuste ja ülesannete koostamisel on kasutatud järgnevat õppevara:

- Jaoüleva käsiraamat KVLK Võru 2008
- Sõduriõpik. Sõduri käsiraamat KVLK Võru 2008
- Tankitõrje õpik KVÜÕA 2000

II. Vestlus

Vestluse eesmärk on tagada, ROKkl(R) vastuvõetutel on rahuldav eneseväljenduse võime ja valmisolek õppimiseks.

Vestlusel kandidaat selgitab oma õppima asumise ajendit ja õpihuvi (mida ta konkreetselt õppida soovib ning miks, millal, kuidas, kus ta seda rakendada hakkab).

Komisjon arvestab vestlusel kandidaadi varasemalt õpitu rakendamisoskusi, harjutuste tulemusi ning võib arutada neid kandidaadiga.

Lõpliku pingerea kujunemisel omavad olulist rolli malevate tegelikud vajadused, kursuse eesmärk ja kandidaadi enda initsiatiiv ning soov.

Kontroll

Kursuse lõppkontrolli osad on ainete osa- ja lõppkontrollide tulemused ning integreeritud lõpuharjutusel saadud hinnang.

Osakontrolle viiakse läbi kõikidel õppenädalavahetustel. Lähiõppes veendutakse teadmiste olemasolus läbi situatsioonide või ülesannete lahendamise.

Kursuse ülem ja tunni läbiviija teostavad pidevalt protsessikontrolli, et tunni ja ainekavas seatud tegevused on läbiviidavad ja eesmärgipärased ka tegelikkuses ning vastuolude ilmnmisel tegema vastavad parandusettepanekud ning korrigeerima tegevusi nii, et seatud õpieesmärgid saaksid täidetud.

Integreeritud lõpuharjutusel kasutatakse hindamislehti mida täidavad kursuslase sooritusi jälgivad hindajad või vahekohtunikud.

Hindamine

Hindamine on kursuse ajal kujundav ning kursuse lõpetamisel mitteeristav, mis moodustub kogu õppeajal saadud hinnangutest ning lõpuharjutusel kogutud hindamisandmete kokkuvõttest.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetajale väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga.

Läbiviijale esitatavad nõuded

Formaalharidus	Vähemalt keskharidus
Erialased eeldused	Soovitavalt kvalifikatsioon maaväe ohvitser I või II või läbinud reservrühmaülemate õppekava. Kogemus rühma või kompaniiülemana. Erialaspetsialistid lõpetanud vähemalt vanemallohvitseri kursused KVLK-s või KLK-s ning soovitavalt kogemus vanemallohvitseri ametikohal soovitatav kvalifikatsioon allohvitser II või III. Kõikidel soovitatavalt läbitud instruktorikursus ja treenerikursus Kaitseliidu koolis või analoogne kursus mujal.
Hoiakud	Valmisolek iseseisvaks ja koostöiseks õppimiseks

Läbiviimise tingimused

Klass peab mahutama 24 kursuslast, grupidööde jaoks peab olema 4 väiksemat ruumi, tagatud toitlustus- ja ööbimisvõimalus ning taktikaliste harjutuste läbiviimiseks sobilik maastik. Klassiruumis peab olema tahvel ja videoprojektor. Kursuslase individuaalvarustuse, vajaliku õppevara ning vajadusel arvuti kasutamise võimaluse (kodutööde tegemiseks) tagab kodumalev.

Viited

Kaitseliidu seadus (2013). Riigi teataja I. 20.03.2013, 1.

Kaitseväge ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskiri. (2008). Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 196.

Kaitseväeteenistuse seadus (2013). Riigi teataja I. 02.07.2013, 7

Reservrühmaülemate baaskursus ajateenijatele õppekava (2009). Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 411.

Sõjaaja rühmaüleva funktsioonikirjeldus (2009). Tallinn: Kaitseliidu üleva käskkiri nr 183.

Õppetööks sobiv kirjandus

Jalaväekompanii lahingutegevus (2013). Tartu: Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused.

Jalaväerühma lahingutegevus (2012). Tartu: Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused.

Kaitseväge rivimäärustik. (1998) Riigi teataja I. 54/55, 803. (kehtetu kuid KVJ suusõnalisel korraldusel kasutada kuni ilmub uus valdkonda reguleeriv dokument)

Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused (2013). Jalaväekompanii lahingutegevus. Tartu: Taktika õppetool.

Maismaasüsteemide taktikaliste tingmärkide käsiraamat. (2003). Toim. L.O. Uibopuu. Tallinn: Kaitseväge Peastaap.

Pioneeritegevuse käsiraamat (AK) (2014). Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 60.

STANAG 2014 (2000). Brüssel: (NATO) Sõjaväge Standardimisbüroo.

Taktikaline vastane "punane" (AK) (2009). Tallinn: Maaväge staap.

Mõisted/Lühendid

AK - Asutusesiseseks kasutamiseks

EKV - Eesti Kaitseväge

INSTR - Instruktorikursus

JUP1 - Juhtimine praktikas 1

KLK- Kaitseliidu kool

KVLK- Kaitseväge Lahingukool

RVAK- Reservvanemallohvitseri kursus Kaitseliidus

TSOBKkl - Kaitseliidu tegevliikme sõdurioskuste baaskursus

VABK- Vanemallohvitseri baaskursus

Märkused

Auastme „lipnik“ omistamise esildis tehakse ainult nõuetele vastavatele reservväelastele, kes on edukalt läbinud teenistuspraktika allüksuses ja on käesoleva õppekava mahu täitnud 100%, õpiväljundid saavutanud.

Revalveerimine

Õppekava revalveeritakse viitedokumentide muutumisel või lisandumisel (nt Kaitseliidu maakaitse doktriin jmt), kuid mitte harvem kui kord kolme aasta jooksul. Revalveerimise eest vastutab Kaitseliidu kooli sõjaväelise juhtimise õppesuuna ülem.